

Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felhasználások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1897.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVI. évfolyam, 96. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szerda, április 28.

A kvótakérdés.

Nagybecskerek, Április 28.

A szabadelvű párt hangulatáról a kvótakérdésben mindennap más verziót hoznak forgalomba, melyek azonban semmikép sem alkalmasak hű képét nyújtani az ott uralkodó felfogásnak. Ehhez a mind aktuálisabbá váló kérdéshez beavatott és tökéletesen hivatott oldalról a következő felvilágosításokat kapjuk:

Valószínűleg már a folyó hét végén Budapestre érkezik az osztrák kvótabizottság, hogy szóbeli tárgyalásokat folytasson a magyar bizottsággal. Az eljárás előre láthatólag úgy lesz berendezve, hogy mind egyik bizottság egy-egy albizottságot küld ki és azután ezek az albizottságok fognak elvi megállapodások alapján tanácskozni. Parlament körökben nem tulságosan nagy reményekkel tekintenek e tárgyalások elé, mert az utolsó, Ausztria és Magyarország között váltott üzenetek után széles hasadék maradt fenn, melyet egykönnyen nem lehet áthidalni. Mégis nagyon pesszimistikus lenne, ha eleve feltennők, hogy a két bizottság csak azért jön össze, hogy a meg egyezés lehetetlenségét deklarálja.

Nem hisztek ugyan, hogy még a legjobb akarat mellett is mind a két részen gyorsan sikerüljön megegyezést elérni. Ausztriában oly tulzó álláspontot foglaltak el és a közvéleményt annyira felizgatták az álláspont mellett, hogy máról holnapra nem forszírozhatnak egy erős kanyarodást, mely által az eddigi kerékvágásból egészen kitérnek. De annyit Ausztriában is fel kellett ismerniök, hogy teljesen elképzelhetetlen oly terjedelemben keresztülvinni a kvótaemelést, amint önkényes számítás alapján követelték és így bele kell nyugodniök, hogy a lakosság fejszámának alapját elhagyják és arra az alapra álljanak, amelyen 30 éven át számították a kvótát. Ezen az alapon ki kell aztán tűnie annak, vajjon az osztrák, vagy a magyar elvi felállítások jogosultak-e, és a magyar kvótabizottság oly meggyőző argumentumok elöl, melyek ezen az alapon nyugosznak, bizonynyal nem zárkózik el még akkor sem, ha általa az eddigi arány némileg változnék.

De ha mégis eredménytelenek maradnának a két bizottság tárgyalásai, akkor következne annak szüksége, hogy a két kormány vegye kezébe az akciót. Korai lenne már most elmékedésekbe bocsátkozni ama eshetőségek felett. Csak két dolgot akarunk konstatálni. Először, hogy teljesen valótlan, mintha a magyar kormány a kvótakérdésben kötelezettségeket vállalt volna. Másodsor, hogy egy komoly politikus sem hisz egy kabinetválság lehetőségében. Legyenek bár még oly nagyok a nehézségek; de a bizalom, melynek a miniszterelnök úgy a koronánál mint a szabadelvű pártban örvend, sokkalta nagyobb.

— Április 28.

A közgazdasági bizottságból. A képviselőház közgazdasági bizottsága Andrassy Tivadar gr. elnöklété alatt tegnap ülést tartott, melyen a kereskedelmi miniszterium részéről b. Dániel miniszter, Vörös László államtitkár és Kilényi min. tanácsos volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezmény bevizsgálásáról szóló törvényjavaslatot. Rosenberg Gyula előadó részletesen ismertetvén a

kereskedelmi szerződés létrejvetelének előzményeit és tartalmát, a törvényjavaslatot, mint a mely az adott viszonyok közt s az eddigi bizonytalansággal és rendetlen állapotokkal szemben érdekeinknek eléggé megfelel, elfogadásra ajánlja. Többek felszólalása és Dániel b. miniszter és Kilényi min. tanácsos felvilágosításai után a bizottság elfogadta a törvényjavaslatot. Ezzel az ülés véget ért.

Megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, Április 28.

Torontál vármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlésre jött össze, hogy határozzon a törvényhatósági elintéztést igénylő nagyszámu tárgyak felett.

A gyűlés kiemelkedő mozzanatja az a megleghangu beszéd volt, melyben Rónay főispán megemlékezett báró Feilitzsch Berthold főispánról történt kinevezetéséről. A közgyűlés azzal szankcionálta a főispán szép szavait, hogy kimondta, mikép üdvözli az ujonnan kinevezett főispánt és installációján küldöttségileg képviselteti magát.

Ugyancsak a mai közgyűlésen állapították meg a tavaszi közgyűlés napját.

Részletes tudósításunk itt következik:

Jelen voltak: Dr. Dallmannich Lajos, Poroszkay Béla, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert, Szerényi Ödön, Weinrich Vilmos, Lauka Gusztáv, Kajtar Jenő, Damasskin Arzén, gróf Bethlen Miklós, dr. Pollák Viktor, Szasik János, Kayser Lajos, dr. Korsós Elemér, Urbán Péter, Semsey Gyula, Végh Károly, Killige József, Tellesky Ferstófi, Makk József, dr. Piechl Szilárd, Réczey Gyula, Forster Imre, Vadász Kálmán, Markovics Döme, Dániel Ferencz, Dániel Pál, dr. Brájer Lajos, Lindhoff János, Wingler Ignác, Vlaskalics Milán, Róser Adám, Zsiros Imre, Kovách Agost, Grosz György, Beller István, Vécsey István, gróf Karácsonyi Jenő, Bielek Antal, Kovács Péter, Botka Béla, dr. Pap Géza, Hadfy Döme, dr. Gyertyáffy Jenő, Gyertyáffy Andor, ifj. Steinbach Antal, Faur Kornél, dr. Kreztonosics Jenő, Bogcha Márton, Hegedüs Kálmán, id. dr. Demkó Pál, Knab Adám, ifj. dr. Demkó Pál, Zsiros Mihály, dr. Klein Mór, báró Hauser Károly, Mencezer Lipót, Récz Jekab, Lowieser Mihály, Schindelmann Sándor, Országh Péter, Dazsu Péter, Talapkovics Vazul, Pap Ernő, Zsiros József, dr. Riesz Jakab, Balázs József, Chorié, dr. Perisits Zoltán, Schiro Károly, Franca J. L., Szabó Ferencz, dr. Grandjean József, Steininger Géza, gr. Harnoncour Felix, Grób Béla, gróf Smettov Rikárd, dr. Mihalovich Ödön, Kühn János.

Rónay Jenő főispán a jelen voltak szivélyes éljenzése között elfoglalván az elnöki széket, elmondja, hogy a szokáshoz hiven egybehitta a törvényhatósági bizottságot, hogy a közgyűlési elintéztést igénylő tárgyak egy nagy része még a májusi közgyűlés elöl nyerjen elintéztést. A meg jelent bizottsági tagokat szivélyesen üdvözölvén, a közgyűlést megnyitja. Majd így folytatja beszédét:

Engedjék meg, hogy a tárgysorozat elöl egy vármegyénket kintintetű királyi kegyről tegyek említést. Ő Felsége báró Feilitzsch Berthold, császári és királyi kamarást, Torontálvármegye főjegyzőjét Szabolcs vármegye főispánjává a legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Azt hiszem, tek. törvényhatósági bizottság, midőn a vármegye főjegyzőjétől bucsut vennénk, helyesen járunk el, ha a törvényhatósági bizottság Feilitzsch bárót új állásában üdvözli és szerencsét kívánván neki, arra kéri az egek Urát, hogy e vármegye hiv szolgálataiban szerzett tapasztalatait új állásában gyümölcsöztethesse. (Élénk helyeslés.) Ily értelemben kimondom a határozatot. A kül-

döttség összeállításával a vármegye alispánja bizatik meg. (Helyeslés.)

A májusi közgyűlés határnapjával május 31-ike tűzetett ki, a tisztiszék 30-án fog megtartatni.

Következett a tárgysorozat. Báró Feilitzsch tárgyait, miután a főjegyző távol van, Szilágyi Bertalan m. aljegyző adta elő.

Belügyminiszter leirata a megyei központi hitelszövetkezet által kibocsátandó tizletrészekből a vármegye által jegyzettek vételárának miként leendő fedezése tárgyában. — Jóváhagyatott.

Szabolcs vármegye közönségének átírata az államvasutakon való kedvezményes utazás előnyeinek megyei kör ázi tisztviselőkre, az utbiztosokra és a rendezett tanácsu városok polgármestereire leendő kiterjesztése iránt a kereskedelmi és belügyi m. kir. miniszterhez intézett feliratának pártolása iránt. — Pártolni határozatott.

Vas vármegye közönségének átírata a megyei tisztviselők és alkalmazottak fizetéseinek felemelése iránt a belügyminiszterhez intézett felirat támogatása ügyében. — Tudomásul vétetik.

Baranya vármegye közönségének átírata a kémények tisztogatására vonatkozó ipartörvény módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratának pártolása iránt. — A törvényhatósági bizottság hasonló felirattal támogatja.

Sopron vármegye közönségének átírata a vármegyei tisztviselők és alkalmazottak IV. oszt. kereseti adó ügyében a pénzügyminiszteriumhoz intézett feliratának pártolása ügyében. — Pártolni határozatott.

Alispán előterjesztése a megyei távbeszélő létesítése ügyében. — Elfogadtatik.

Pozsony szab. kir. város közönségének a koronázó emlékszobor leleplezési ünnepélyre szóló meghívása. — Az alispán vezetése alatt a következő héttagu küldöttség választott meg: Karácsonyi Jenő gróf, Damasskin Arzén, Karácsonyi Andor, Schulpe Vilmos, Tallián Emil és Dániel Ferencz.

Antalfalvai főszolgabíró betérjeszti Jarkovác község képviselőtestületének a vasuti kölcsön tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyatik.

Antalfalvai főszolgabíró betérjeszti Farkasd község képviselőtestületének a községi körorvos lakása a telefontal leendő összeköttetése körüli költség tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyatott.

Nagy-Kikinda város polgármestere betérjeszti a város képviselőtestületének Kada István alszámvevő végkielégítése tárgyában hozott határozatát. — A megszavazott 200 ft jóváhagyatott.

Magyar-Czernya község kérvénye a megyei kisdedovoda alaphól segély iránt. — 100 ft megszavaztatott.

Zsombolyai főszolgabíró betérjeszti Czernya község képviselőtestületének a járási távbeszélő hozzájárulása tárgyában hozott határozatát. — Évi 15 ftot és fuvart szavazott meg a község. Jóváhagyatott.

Magyar-Czernya község kérvénye a megyei kisdedovoda alaphól segély iránt. — 100 ft megszavaztatott.

Megyei törvényszék betérjeszti dr. Riesz Jakab arvaszéki ünlök h. elnöknek a nagybecskereki kir. állami felső kereskedelmi iskolánál előadókénti működésének megengedése iránti kérvényét. — Az engedély megadatott.

Megyei tizti ügyészség véleményes jelentése Valkány községének a „Sina vetr Vumpfen“ tele épületek vétele és a felvenni szándékolt 12.000 ft kölcsönről kiállított adóssági kötelezvény tárgyában. — Jóváhagyatott.

sserb-kereszturi segédjegyzői választás tárgyában. — Jóváhagyott.

Főispán ur ő méltósága átteszi a kis-zombori „Emilia“ ovoda elnökségének segély iránti kérvényét. — 200 frt megszavaztatott.

Temes vármegye közönségének átirata a Béga csatornának államköltségen való rendezése és állandóan hajózhatóvá tétele iránt a m. kir. földmivelségi és pénzügyminiszterhez intézett felirat pártolása iránt. — A törvényhatósági bizottság hasonló felirattal pártolja. Hangsúlyozni kívánja azonban azt, hogy amennyiben a pénzügyi viszonyok nem engednék meg az egész csatorna hajózhatóvá tételét, a kormány segélyét csak a temesvár—nagybecskerekre vonalra kéri, a többiről társadalmi uton fognak az érdekeltek gondoskodni.

A Vörösmarty-szoborra 50 koronát szavazott meg a törvényhatósági bizottság.

Pancsovai főszolgabíró beterjeszti Borcsa község képviselőtestületének ártézi-kutak létesítése tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Párdányi főszolgabíró beterjeszti Csebzsa község képviselőtestületének a csebzai Temes-híd vámszedése tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Az alibunári főszolgabírónak kérelme lakbér illetményének leendő folyósítása tárgyában. — Hely adatik.

Módsi főszolgabíró beterjeszti Szerb-Móds község képviselőtestületének a csávosi hid vámszedési jogának megváltása tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Nagykikinda város polgármestere beterjeszti a város képviselőtestületének a községi gimnáziumban egy második szolgai állás rendszerezése tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Bánlaci főszolgabíró beterjeszti Györgyháza község képviselőtestületének 2000 frt pusztabér kölcsön ügyében hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Nagykikindai főbíró beterjeszti Szerb Pádé község képviselőtestületének a volt közs. jegyző jutalmazása tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

Bánlaci főszolgabíró beterjeszti Zichyfalva község képviselőtestületének a községi segédjegyző fizetésének felemelése tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyott.

A csávosi Temeshid vámszedési jogának bérbeadása tárgyában tett ajánlatok. Hosszas vita után elfogadtattott a Móds községének 500 frtos ajánlata.

A közgyűlést holnap d. e. 10 órakor folytatják.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, április 28.

Mint ujabban megszoktuk, tegnap is egészen megtelt a városháza éppen nem barátságos tanács-terme s négy óra tájt ismétlődni kezdett az a kedves jelenet, a mikor a teremőr, hogy ne mondjuk városi pandur, az egyes érkező képviselő urak kényelmének emelésére arca verő tékével utánuk cipelt egy-egy széket, meg akarván őket kimélni attól, hogy a hosszú közgyűlést állva hallgassák végig. Ideje volna talán arról gondoskodni, hogy a 200 főből álló képviselőtestület fele részére székek, vagy padok álljanak rendelkezésre.

A közgyűlés egy kis személyes vitát kivéve nem sok érdekeset nyújtott, mert hiszen, mint dr. Györgyevics Milos igen találóan jellemezte a helyzetet, a képviselőtestület nem tehetett egyebet a 60.000 forintos villamos kölcsönt illetőleg, mint hallgatni és fizetni.

Részletes tudósításunk a következők:

Elnök: dr. Grandjean József polgármester. Jegyző: dr. Perisits Zoltán főjegyző.

Jelen voltak:

Reitter rendőrkapitány, Zachariás és Pánits tanácsnokok, dr. Végh ügyész, Mattanovich és Rehák jegyzők, Hausladen számvevő, Weisz Gy. mérnök, Benkovich Mihály, dr. Györgyevics Milos, dr. Kiss János, dr. Mencer Izidor, dr. Pánits M., Steinitzer G., dr. Klein M., Benkovich Miklós, Klacsó Károly, Mayer Rezső, Annau János, Delfel József, Huber Manó, Mencer

Lipót, Tarnay F., Wingler F., Szávits Sándor, Kovách P., Balázay I., Baaden K., Lucsics M., Mayer H., Jeszenszky, Küün János, Hirsch Antal, Delfel G., Annau István, Szebastian János, Risztics P., Szekulits Vazul, Kroselics M., Weiterschan Fülöp, Popovits Sándor, Wolfinger V., Marinkov Pál, Franz J. L., dr. Schlesinger, Szlankamenatz Tósa, Radits P., Devits Aczko, Magyarov Czveta és Magyarov Láza, Deszpotov, Raszkov, Manojlov, dr. Brájer, Fuchs S., Bauer Henrik, Schillesz L., Krumenacker József, Steckhardt Ferencz, Krumenacker Ferencz, Bencze Antal, Turinszky Vita, Kovách Ag., Wuoskovácsky M., Erszky, Kurucsky Acza, Panits Lyubomir, Rigó J., Machalek János, Végh Károly, Bakalov Mita, Gyukits, Turinszky M. cipész, Kurländer Imre, Czvejanov Lyubomir, Lukits, Stefanovits Acza, Lindhof János, Grünbaum Arnold, dr. Kuszing János, Klein Bernát, Oppolcer Lajos, Babinszky, Deutch J., Steyer István, Löwy Ig., Radoisits T., Radanov Zsiva.

1. A megye tek. alispáni hivatala közli a n. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak Kiszlak Ferencz nyugdíj ügyében kelt rendeletét. — Mint ismeretes, az innen elköltözött Kiszlak tanár visszakérte befizetett nyugdíj illetékeit, melyek felét a város vissza is adta. Kiszlak azonban ezen határozatot megfellebbezte a megyéhez, hol kérelmének helyt adtak, a miniszterium azonban megerősítette a város határozatát. Tudomásul szolgál.

2. Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának hozott határozata a mezőrendőri bíráskodás tárgyában. — A bíráskodással nem a rendőrkapitány, hanem a polgármester, illetve annak helyettese bizatik meg. — Tudomásul szolgál.

3. A villamvilágítási telephez szállítandó szénfuvarozás. — Eckstein vállalkozónak kiadatik.

4. A villamvilágítás másodlagos (secondar) bevezetésekre nézve Ganz és társa ajánlata. — Mint említettük a Ganz cég lemondott 3 éves monopoliáról. A bevezetéseket tehát ezentúl a város eszközli. — Tudomásul szolgál.

5. A villaműnek mikénti vezetése. — A villamos művet ezentúl a városi mérnök fogja vezetni. Az eddigi igazgató Roth Bernát egy hónappal tovább városi szolgálatban marad, hogy a mérnököt bevezesse. A városi számvevő pedig Aradra küldetik ki, hogy a könyvvitelt tanulmányozza.

6. A villamű és tartozékai átvétele, illetve átadása és leszámolása. — A leszámolásnál kerek 30.000 frt hiány mutatkozik. A forgó tőkéhez ugyanekkora összeg szükséges, így tehát egy 60.000 forintos kölcsön válik szükségessé.

Marinkov Pál csodálkozásának ad ki fejeztet a hiány nagysága felett.

Dr. Kiss János hosszabb beszédben kifogásolja a város előbbi vezetőjének eljárását, a kényes helyzet előtt azonban meghajlik a megszavazza a 60.000 frtos kölcsönt.

Miután felszólalásába a főjegyző nevét is belekeverte, dr. Perisits kijelenti, hogy ő sohasem nyilatkozott a villamos világítás bevezetésére mellet, csupán mint előadó teljesítette abbéli kötelességét, hogy a bizottság vagy az állandó választmány véleményét előadta.

Dr. Kiss rövid nyilatkozata után dr. Györgyevics igen helyesen hangsúlyozza, hogy nemcsak az előbbi polgármester, de a képviselőtestület maga is oka az elkövetett pazarlásnak. Most azonban már későn van erről elmélkedni, nem mondhat tehát egyebet: tyuti, pa plati!

7. Goszleth Lajos kir. mérnöknek a villamű átvétele alkalmával érdembe hozott tiszteletdíjének kiutalványozása. — 300 frt tiszteletdíj és jegyzőkönyvi köszönet.

8. A v. polgármester hivatalos jelentése a vásártér kisajátítása tárgyában és egyéb ügyekben tett utazás eredményéről. — Jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

10. Hivatalos jelentés a Zápolya-, Kórház- és Magyar-utazók kövezése tárgyában megtartott zárt ajánlati verseny tárgyában. — A kövezés foganatosításával a legolcsóbb vállalkozó, Kroselics Márkó bizatik meg.

11. Tusan György nagyikindai lakos ajánlata az ártézi kut csöveinek kihúzása tárgyában. — Hosszabb vita után az ajánlat elvetett.

12. A városi számvizsgáló bizottság véleményes jelentése az 1896. évi városi zárszámadások tárgyában. — Rendben találtatott. A bizottság tagjainak 300 frt kiutalványoztatik.

13. A városi tanács hivatalos jelentése a megüresedett kövezetvám felügyelői állás betöltése tárgyában. — Fizetése 650 frt és 65 frt lakbérre szállítattott le.

14. A városi tanács javaslata a megüresedett jövedéki ellenőri állásnak betöltése tárgyában. — 850 frtről 500 frtra szállítattott le.

15. A városi tanács hivatalos jelentése a Nagy-Becskerekben rendezendő fajbaromfi kiállítás

széjjára tiszteletdíj adományozása tárgyában. — 60 korona szavaztatott meg.

16. Hivatalos jelentés az április havi pénztári rovincsolásról. — Rendben találtatott.

17. A városi tanács hivatalos jelentése a tiszti nyugdíjalap 1896. évi zárszámadása tárgyában. — Az elhalt és kilépett tagok illetékei leirattak.

18. A városi tanács jelentése a május havi tiszti fizetések és annuitási kölcsönök törlesztéséhez szükséges 13408 frt 81 kr. honnan leendő fedezése tárgyában. — Elfogadtatott.

19. A városi tanács javaslata 3 állami óvoda berendezése felett megtartott árlejtés tárgyában. — Bencze Antal 850 frtos ajánlata elfogadtatott.

20. A városi tanács véleményes javaslata az állam által felállított 3 óvoda butorainak átvétele és a vállalati összegből még hátralékos résznek kifizetése tárgyában. — Mesznik Lipótnak kifizetendő.

21. Kovács Gedeon kérvénye a rendőrlégenység ruházatához szükséges posztónak nem a gácsi, hanem valamely más posztógyárból leendő szállítása tárgyában. — Elutasított.

24. Hivatalos jelentés az aradaczi utca jobb oldali föld feletti vízvezető csatorna át-helyezésére vonatkozó munkálatok feletti árlejtési jegyzőkönyv tárgyában. — Panyovác vállalkozónak kiadatik.

25. Özv. Dörner Ernőné kérvénye férje utáni halotti negyed kiutalványozása iránt. — Kiutalványoztatik.

26. Wégling Szilárd cselédbiztos kérvénye tanköteles gyermekek összeírása utáni napidíjak kiutalványozása tárgyában. — 20 frt megszavaztatott.

27. Dunagőzhajózási társulat tiszviselőinek kérelme jutalomdíjban leendő részletetésük tárgyában. — 60 frt kiutalványoztatik.

28. Molnár Jakab v. közig. végrehajtó kérvénye, melyben fizetés felemelésért folyamodik. — 100 frttal felemeltetik.

A közgyűlést ma és holnap délután folytatják.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 10. Közigazgatási bizottság.
Május 10. Schléger Antónia hangversenye.
A gőzfűdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Böhm Alfrédot az antalfalvai adóhivatalhoz pénztárnokká és Fülöp Bertalant ellenőrré nevezte ki.

— A Bánlak községi hitelszövetkezet mint lapunknak Bánlakra írták, tegnap tartotta alakuló közgyűlését, a melyen igen élénk érdeklődés mutatkozott. Az eddig jegyzett üzletrészek száma az 1200-at megközelíti, de az aláírások még folynak. A megyei központi hitelszövetkezet alapszabálytervezete csekély módosításokkal egész terjedelmében elfogadtatott. Az üzletrészek befizetése május 1-én kezdődik meg. Vadász Kálmán koronák indítványát, hogy szövetkezeti elnökül Karátsonyi Jenő gróf kéressék föl, a közgyűlés egyhangulag óriási lelkesedéssel tette magáévá. Az öt tagból álló igazgatóságba egyhangulag megválasztottak: Botka Béla főszolgabíró, Vadász Kálmán jegyző, dr. Gruber Gyula, Zsivkovits István és Herczka Mór. Szövetkezeti ügyész dr. Demkó Endre. A felügyelő bizottsági tagok és bizalmi férfiak szintén egyhangulag választottak meg. Az alapszabályok jóváhagyása után a szövetkezet megkezdte működését.

— Hymen. Kalapsza Jenő posta és távirtdai segédtest eljegyezte Molnár Anna kisasszonyt, özv. Molnár Erzsébet bájós leányát.

— Kongrua tárgyalások. Tegnap délután tartották meg a temesvári róm. kath. plébániák kongruájának rendezése ügyében a tárgyalást, melyen dr. Telbisz Károly kir. tanácsos, polgármester elnökölt. A tárgyaláson részt vettek: Hemmen Ferencz kanonok, Danczer Kornél kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Roth Vilmos tanácsnok, Brandt József belvárosi plébános, Róssa Imre városi főügyész és Szántó Kálmán előadó. A bizottság a plébániák bemondott jövedelmeit és kiadásait átvizsgálta és helyesnek találta.

— A nagybecskerekeli önk. tüzoltó testület f. é. május hó 4-én tartja meg fennállásának 25 éves jubileumával egybekötött Florian védszentje ünnepélyét a következő sorrendben: I. Reggel 10 órakor isteni tisztelet. II. d. e. 11 órakor az V. X. és XIII. éves szolgálati érmek ünnepélyes feltűzése. III. 12 órakor diszgyakorlat a mászóház udvarán. IV. d. u. 1/2 órakor közös ebéd a kasszinó nagytermében. Amelyre az összes alapító, pártoló és választmányi tag urak es uton is meghívotnak.

— A miniszter hogy a Székelyország határozott meg nem k... jövő iskolá... lesz megny... a városi gy... nyire idege... miatt minde... elutasítani.

— Lat... irtak nemré... Ernő, a... vics most él... és hir szer... kik halála...

— A... A temesvár... évi április... sorozatra... társulat át... zása tárgy...

— A... a Schmidt-f... ságot rendez... kisoreol a... dij tetszés...

— T... reskedő ifja... mulatságot... volna le. M... mulatság m...

— A r... nagy piaco... mulat a köz... a hinta kö... Ma délb... egészen a l... a repülő c...

— Ny... legvidámab... is megirtu... hogy megh... sokat kacag... retetből a... hogy róla le... tyi ezt a gy... és jóízűen é... kórházban, s... abban az é... két kilenc... direktorok... ráterítették... megcsinálta... metése napj... és napját... megünnepel... mennyire se... donképpen r... — elkésett... husvéti piro... öntözgeti a... közmondást... saját halál... hosszú életi... színű, hogy... barátjai is... komikus hal... valósulandó... hírét költi... határaig él.

— A fe... minap egy... kozva a pap... el, hogy ő t... annak felemá... hitte, hogy... kiderült, hogy... mert a férje... egy kék és e...

— Hát... hogy a völgy... a pap.

— Nem... nézni... mit...

— Az assz... ura tyuk m... sem akar ve... aracsi pap, a... így irta te a...

— Szap... Borbála váln... szemű és tyuk... kérdező, h...

— Hal-őr... Orsován. A h... belül egy m... közt a ritka... 280 kilót ny...

— A szegedi új gimnázium. Wlassics miniszter utasította Szeged városi hatóságát, hogy a Szegeden felállítandó állami főgimnázium költségeihez való hozzájárulás kérdésében mielőbb határozzon, mert ha augusztus elsejéig a szerződést meg nem kötik, úgy az állami főgimnázium a jövő iskolaévre még időleges elhelyezéssel sem lesz megnyitható. Ez pedig nagy baj lenne, mert a városi gimnázium a vidékről jelentkező többnyire idegen nemzetiségű tanulókat helyszüke miatt minden iskolaév elején százával kénytelen elutasítani.

— **Latinovics Ernő.** Hasábos nekrológokat irtak nemrég a fővárosi lapok Latinovics Ernőről, a ki állítólag föbe lötte magát. Latinovics most élő csafolatként Budapestre érkezett és hír szerint felelősségre vonja mindazokat, a kik halála hírét költötték.

— A kereskedelmi utazók korlátozása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara folyó évi április hó 30-án közgyűlést tart. A tárgysorozat fel van véve a nagybecskereki Lloyd társulat átirata a kereskedelmi utazók korlátozása tárgyában.

— A polgári asztaltársaság május hó 2-án a Schmidt-féle vendéglőben zártkörű táncmulatságot rendez saját pénztára javára, s ugyanakkor kisorsol a mulatók között egy bárányt. Belépti díj tetszés szerint.

— **Táncmulatság.** A nagybecskereki kereskedő ifjak alakuló dalárdájuk javára táncmulatságot terveztek, mely május hó elsején folyt volna le. Mint értesülünk, a rendezőség most a mulatság napját elhelasztotta május másodikára.

— A repülő csónak áldozata. A verscezi nagy piacon néhány napja amerikai hintán mulat a köznép. Természetesen sokan ólálkodnak a hinta körül és jót mulatnak a mulatókkal. Ma délben egy Weleby nevű suhancz oda állt egészen a ladikok mellé s ahogy elbáméskodott, a repülő csónak úgy fejbe vágta, hogy szörnyet halt.

— **Nyilasi Mátyás.** A szegedi színház legvidámabb színészéről, Nyilasi Mátyásról mi is megirtuk az összes fővárosi lapok nyomán hogy meghalt. Valamelyik kollégánk nagyon sokat kacaghatott Matyi mókáin és csupa szeretetből a nekrológ formáját használta föl arra, hogy róla lelkes dicsőretet zengjen. Nyilasi Matyi ezt a gyöngédséget fölőtte halásan fogadta és jóízűen élvezte alkalmi magasztalását a szegedi kórházban, ahol mint Szegedről írják, most éppen abban az épületes dologban fárad, hogy egy-két kilenc esztendőig még módja legyen bőkezű direktoroktól a kontókat szedni. Szóval Matyira ráterítették a vizes lepedőt alaposan; hanem ő megcsinálta azt a jó tréfát, hogy mindjárt temetése napján föltámadt. Mivel pedig a föltámadás napját immár valamennyi vallásfelekezett megünnepelte, kétségtelen, hogy Matyi, bármennyire sietett is nyomban föltámadni, tulajdonképpen mégis minden bevett vallás szerint — elkésett a saját föltámadásával. De azért a husvéti piros tojásnak igen örvend és örömben öntözgeti a torkát némely poharak nedűjével. A közmondást pedig így variálja: Olvasd a te saját halálhíredet friss jó egészségben, hogy hosszú életi lehess a földön. Egyébként valószínű, hogy Nyilasinak fővárosi melegsivü barátjai is csak azért irták meg a vidám komikus halálát, mert tudják és ezuttal megvalósulandónak óhajtják azt, hogy akinek halálhírét költik, rendszeren az emberi kor legvégső határáig éli.

— A felemás szemű ember. Aracson a minap egy csinos menyecske állított be siránkozva a paphoz és szomorú szívvel panaszkodta el, hogy ő tovább nem élhet az urával, mert annak felemás szeme van. A pap kezdetben azt hitte, hogy az asszony megháborodott, de később kiderült, hogy a keserves panasz nem tréfaság mert a férjnek csakugyan kétféle szeme van: egy kék és egy fekete.

— Hát menyasszony korában nem látta, hogy a vőlegénye felemás-szemű? — kérdezte a pap.

— Nem... akkor nem igen mertem ránézni... mindig lesütöttem a szememet...

Az asszony utóbb azt is elmondta, hogy az ura tyukmiska s így már ebből az okból sem akar vele tovább élni egy fedél alatt. Az aracsi pap, aki a bejelentést tudomásul vette, így irta be az esetet a panaszkönyvbe:

— Szappan Menyhértné, született Csalik Borbála válni akar a férjétől, mert az felemás-szemű és tyukmiska. Ez utóbbi kifejezés megkérdésendő, hogy mit jelent.

Hal-órlás. Óriási halat fogtak a napokban Orsován. A hal három méter hosszú és körülbelül egy méter széles, a mi a dunai halak közt a ritkaságok közé tartozik. A hal-órlás 280 kilót nyomott és 38 kiló káviárt szolgáltatott.

A halat 680 frtért eladták Budapestre. Azonkívül még több 80—100 kilós halat fogtak ki az ottani halászok, a kiknek most szép hal-szűretjük van.

— **Csavargóhumor.** Borsós Miskát, az utczán szedték fel a rendőrök az éjszaka. Bevitték és ma reggel a kapitány elé állították a szánalmas alakot. A szokásos kérdésekre lassan válaszol, különösen akkor gondolkozik sokáig, mikor azt kérdezik tőle, mikor született. Arra nem emlékszik. Megvallja, hogy nincsen semmi foglalkozása és abból él, amit koldulásból összedezget. A kapitány rászól a dologkerülőre és megfenyegeti azzal, hogy hazatoloncoltatja. Az ember gondolkodik egy kissé, majd fölüti a fejét: — Hát bizony jó is lesz, ugyanis régen voltam otthon...

Legujabb hírek.

A királyné utja.

Bern, április 27. Erzsébet királyné, az eddigi megállapodások szerint, Territetből való elutazása előtt Montreuxba utazik és kirándulást tesz a Rochers de Raye hegyre. A királyné e hónap végén hagyja el Svájcot és május 1-én megérkezik Bécsbe.

Wolter Sarolta haldoklik.

Budapest, ápr. 27. Két hét óta élet-halál között lebeg Wolter Sarolta, az európai hírű bécsi tragika. Ma azt távirózzák Bécsből, hogy állapota annyira rosszra fordult, hogy minden perczen várják a katasztrófát.

Háboru Keleten.

London, április 27. A „Standard“ jelenti: A királyi család hihetetlenül kritikus helyzetben van. Hitelt érdemlő forrásból arról biztosítanak, hogy intézkedéseket tettek, hogy a királyi család szükség esetén lehetőleg gyorsan elhagyhassa az országot. A lakosság a trónörökös okolja Görögország bukásáért.

Athén, április 27. Ideérkező jelentések szerint Larisszát a törökök tegnapelőtt megszállták. A törökök előőrseiket a város köré küldték.

Athén, április 27. Miután a törökök Pentepigadiát visszahódították, a görögök a körülfekvő összes erősített pontokat megszállták, hogy előnyomulásukat Janina felé biztosítsák. Manos ezredes a csapatai részére újabb erősítéseket kér. Ennek folytán Bajraktaris ezredes 2000 válogatott katonával Epiruszba ment. Alaptalan az a hír, hogy Manos ezredes a visszavonulásra kapott parancsot.

Köln, ápr. 27. A Köln. Zeitung athéni levelezőjének értesülése szerint a görög kormány elhatározta, hogy Konstantin trónörökös Thesszáliából hazahívja, mert a görög hadseregnek ott szenvedett vereségét stratégiai kényszer nem igazolja. A görög kormány különben abban reménykedik, hogy a törökök Thesszáliában nem fognak tovább előnyomulni, hanem Epiruszba teszik át a haderő zömét, a miért is ennek ellensúlyozására új görög hadak indulnak Artába.

Táviratok

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 28-án.)

Budapest, április 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház ma tartotta a husvétii szünetek után első érdemleges ülését s egyúttal megállapította a Ház további munkarendjét.

Az ülés végén Apponyi Albert gróf a következő interpellációt intézte Bánffy báró miniszterelnökhöz:

1. Van-e valami megállapodás a nagyhatalmak közt azon elvekre nézve, melyeknek a török-görög békekötésnél érvényesülniök kell?

II. Mint föltehető, a status quo fenntartása és Kréta önkormányzata még ma is a főelv, melyben a nagyhatalmak egyetértének; nem tartja-e külügyi kormányzatunk elérkezettnek az időpontot arra, hogy olyan lépéseket hozzon javaslatba, melyek véget vessenek a czéltalan és politikailag veszélyes háborúnak, továbbá úgy a nemzetközi jog tekintetében, mint az emberiség követelményeinek megfelelő álláspontot teremtsenek?

III. Felsőleges királyunk pétervári látogatása olyan politikai akciót czéloz, amely szövetségi viszonyunkat módosítja, vagy e nélkül megegyezésre vezet az orosz birodalommal a keleti helyzetre vonatkozólag. Hajlandó-e a kormány idejekorán tájékoztatni a Házat e látogatás politikai eredményeiről?

A miniszterelnök legközelebb felel az interpellációra.

A görög-török háboru.

Budapest, ápr. 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szalonikiből jelentik, hogy a Stephanie nevű hadihajó tegnap folytatta az erőd bombáztatását.

Budapest, április 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) Konstantinápolyi telegramm szerint Morgen német százados Vilmos német császár parancsára ma megérkezett a thesszáliai harczterre.

Budapest, április 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Athénből jelentik: Illetékes helyről megczáfolják azt a hírt, mintha György király lemondott volna trónjáról.

A tőzsdéről.

Budapest, április 28. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Kötöttet buza árszire 6.86—87, buza tavaszra 7.68—70, buza május-juniusra 7.36—37, tengeri 3.32—34, zab 5.65—70, repce 10.50—60. Buzában a kínálat mérsékelt, vételkés lanya, az árak alacsonyok, forgalom 15.000 mm., készáru 5 krral olcsóbb.

Hirdetések.

Felhívás

a torontáli h. é. vasutak összes alkalmazottaihoz, valamint az osztrák-magyar I. általános tisztviselő-egylet nagybecskereki takaré- és előleg-társulatának tagjaihoz.

A Nagy-Becskeken létesítendő „Fogyasztási szövetkezet“ megalakulása érdekében az érdekelt vasuti alkalmazottakat és tisztviselő-egyleti tagokat van szerencsém ezennel értesíteni, hogy a „Torontáli h. é. vasutak alkalmazottai, valamint az osztrák-magyar, I. általános tisztviselő-egylet nagybecskereki takaréktársulatának fogyasztási szövetkezetének“ alakuló közgyűlése f. évi május hó 9-én délelőtti 10 órakor fog a torontáli h. é. vasutak igazgatósági épületében (forgalmi osztály helyiségében) megtartatni, melyre a már kibocsájtott aláírási ivenek üzletrészeket jegyzett szövetkezeti tagokat minél számosabban való megjelenésére felkéri

Nagybecskereken, 1897. évi ápril 27-én az összehívó szövetk. bizottság nevében:

Réczey,

a T.H.E.V. tisztigazgatója.

448-1.1

Tárgysorozat.

1. Az alapszabályok megállapítása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása.
3. Esetleges indítványok letárgyalása.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálozás folytán megüresedett lov-rini közs. jegyzői állásra pályázatot hirdetek. Az évi javadalmazás a következő: 273 frt készpénz, 22 mm. buza, 210 frt széna átalány, 4 öl kemény tűzifa, 6 öl nyomtatott szalma, 10 frt 50 kr só átalány, 13 frt 10 kr gyertya átalány, 64 frt 20 kr iroda átalány, 70 frt ut. átalány, 100 frt árwapénztári számvevői munkadíj, 400 □-öl pótkert szabad használata, szabad lakás és a magán munkálatokért szabály-rendeletileg megállapított díjak.

A pályázni óhajtok felhivatnak, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket folyó évi május hó 15-éig annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Lovrin, 1897. évi április hó 26-án.

Gyertyánffy Dénes,
főszolgabíró.

443-3.1

21291. szám 1897.

Torontál vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

N.-Beckerek rendezett tanácsu város-nál elhalálozás folytán megüresedett s választás utján betöltendő városi pénztár-noki állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: 1000 frt évi fizetés s 200 frt évi lakbér.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. vonatkozó szakaszaiban körülírt képességet igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket hozzám folyó évi május hó 10-éig nyújtják be.

Pályázó megválasztása esetében a városi szervezési szabályrendelet szerint a pénztárnok évi fizetésének kétszeresével felérő biztosítékot készpénzben vagy értékpapirokban azonnal köteles letenni.

Dr. Dellimanics,
alispán.

435-3.3

5237. urb. szám 1897. A nbeeskereki kir. törvényszéktől.

Hirdetmény.

A n.-beeskereki kir. törvényszék mint birtokbiróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vizszabályozó társulat-nak Csávossy Ignác széchenfalvi nagy-birtokos ellen védőtöltés építése céljából folyamatba tett kártalanítási ügyében a tárgyalásra határnapul 1897. évi május hó 14-ik napjának d. e. 9 órája Szécsénfalva községhez oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekeltek megidéz tetnek és hogy az érdekelteknek elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemle-ges határozat hozatalát nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasztása miatt igazolá-snak helye nincs, hogy a távollévők és ismeretlen érdekeltek képviseletére Manoj-lovits Miklós n.-beeskereki ügyvéd ügy-gondnokul kineveztetett s végül a kárta-lanítási eljárás a széchenfalvi 1. sz. tjkben felvett 1-175/351. hrszámú ingatlanra rendeltetett el.

Kelt N.-Beeskereken, a kir. törvény-szék, mint urb. bíróságnak, 1897. évi ápril hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos,
elnök.

441-3.1

Meghívó.

Az első nagybeeskereki magyar katonai hadastyán és betegsegélyző egyesület folyó évi május hó 2-án délután 2 órakor az Ellmer-féle vendéglő nagy termében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. tag urak ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat.

1. Az alapszabályok módosítása.
2. Az 1868. évi 54. t. cz. értelmében választott bíróságnak választása.

Nagybeeskereken, 1897. évi ápril hó 26-án.

445-1.1

Az elnökség.

5238. szám 1897.

A nbeeskereki kir. törvényszéktől

Hirdetmény.

A nbeeskereki kir. törvényszék mint birtokbiróság ezennel közhírré teszi, hogy a Temesbégavölgyi vizszabályozási társu-latnak özvegy Gyertyánfy Lászlóné és érdektársai ujfalu nagybirtokosok ellen folyamatba tett kisajátítási ügyében a tár-gyalásra határnapul 1897. évi május hó 18-ik napjának d. e. 9 órája a községhez oly hozzáadással tüzetik ki, hogy arra az összes érdekeltek megidéz tetnek és hogy az érdekelteknek elmaradása a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozat hozat-alát nem gátolja, hogy a tárgyalásról való elmaradás vagy külön értesítés elmulasz-tása miatt igazolásnak helye nincs, hogy a távollévők és ismeretlen érdekeltek kép-viseletére Manojlovics Miklós nbeeskereki ügyvéd ügygondnokul kineveztetett s végül a kártalanítási eljárás az ujfalu 2. 10. 12. 14. sz. tjkben felvett ingatlanokra rendeltetett el.

Kelt N.-Beeskereken, a kir. törvény-szék mint urb. bíróságnak 1897. évi ápril hó 6-án tartott üléséből.

Zsiros Lajos,
elnök.

440-3.1

7223. k. i. sz. 1897. Nagy-Beeskerek r. t. város tanácsa.

Zárt ajánlati hirdetmény.

Nagy-Beeskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy a városi irodák, női zárda, kórház, községi és felekezeti iskolák fűtésére az 1898., 1899. és 1900-ik években szükséges, összesen mintegy 2000 köbméter tűzifának beszer-zése tekintetéből zárt ajánlati versenyt tart.

Felhívom a vállalkozni szándékozók, miszerint 50 kr-os bélyeggel és 250 frt bántópenzzel ellátott ajánlataikat 1897. évi május hó 12-ének d. e. 10 órájáig a városi II. tanácsnoki irodában annyival inkább benyújtják, minthogy később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési feltételek az árlejtés nap-jáig a hivatalos órák alatt a fenti irodá-ban betekintheők.

N.-Beeskerek, 1897. évi április hó 25.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

444-2.1

7622. számhoz. 1895.

441-3.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1895. évi november hó 16-án kelt 79802/L. szám alatt kelt magas rendeletével a török-kanizsa-kis-zombori törv. hat. közut 14.956-15.497 km. szakaszának kiépítéséhez Oroszlámos község határában szükséges földterületekre nézve a tárgyalás f. évi május hó 25-én d. e. 9 órakor Oroszlámos községben (köz-ség házánál) fog megtartatni.

Felhívom tehát az érdekelte felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelte felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Oroszlámos községhez 15 napi köz-szemlére kitétettek.

N.-Beeskerek, 1897. évi apr. hó 13-án
Torontálmege közíg. bizottsága.

Rónay,
főispán.

Szép lakás**Város közepén!**

A volt Kothstein-féle ház, mely 5 szép szobából és egy nagy üvegezett folyosóból áll, és melyhez a konyhán, pinczén, faszin és padláson kívül még nyári konyha, cseléd-szoba, istálló és kocsiszin is tartozik, f. é. augusztus hó 1-től bérbe adandó.

Bővebbet

434-3.3

Haidegger Ödönnél.

Üzletfelosztás miatt

mindennemű, szobadisznok kiválóan alkalmas növény és palma, továbbá nemes faju magasabb és alacsonyabb rózsák szabad földből (átültetési ideje épp most van), mindennemű, már nyilófélben levő tavaszi virág, nefejejts, árvácska, viola, dupla kerti szegfű, százsorszép fehér és rózsaszinben, csillagvirág különböző színben (szintén most legjobb átültetési ideje) felette olcsó áron kapható

DEUTSCH ZSIGMOND

kertészetében

411-7.7

NAGY-BECSKEREKEN.

A virágkereskedés helyisége május 1-én berendezéssel vagy anélkül is kiadó.

Közelebbit ugyanott.

Özv. Guttmann Jakabné

Nagybeeskerek (Gabnater)

czementárugyára és építési cikkek

raktára

ajánl fe hármaszet, román- és portland-czementet, gipszet, kátrányt, elszigetelő lemezeket és fedőpépet, továbbá czement- és mozaiklapokat, csatornakagylókat, lépcsőket, sirkerítéseket és építési diszitményeket, valamint beton itató-vályukat. — Elvállal mindennemű betonozást és terazzo készitést a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, továbbá szökőkutak, medenczék, kádak, gépalapzatok és minden e szakba vágó dolgok készitését.

96. számú telefon.

389-10.3